

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Fuat Oktay** tarafından yazılı olarak cevaplanmasını arz ederim. 11.02.2019

OYA ERSOY
İstanbul Milletvekili

6 Şubat 2019 Çarşamba günü İstanbul'un Kartal İlçesi, Orhantepe Mahallesi, Sema Sokak'ta bulunan; 1 bodrum, 1 zemin ve 7 normal kattan oluşan bir binada meydana gelen çökme sonucu resmi açıklamalara göre 14 kişi yaralanmış, 21 kişi ise hayatını kaybetmiştir. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kartal Bölge Temsilciliği yetkilileri tarafından olay anından hemen sonra yerinde yapılan gözlemler ve görüşmeler sonucunda;

- Yapının 1992 yılında 5 katlı olarak yapı ruhsatına sahip olduğu ve son 3 katın ruhsatsız olarak inşa edildiği,
- Yapının iskânının olmadığı, zemin katında da çalışma ruhsatı olmayan hazır giyim atölyesinin bulunduğu, bodrum katında da daha önceleri marangoz atölyesinin yer aldığı,
- Nüfus müdürlüğünün kayıtlarına göre binada 43 kişinin ikamet ettiği, 1999 depreminden sonra yapının taşıyıcı sistemlerinde çatlaklar oluştuğu ve bu çatlakların sıva ile kapatıldığı,
- Yapının çökme saatinden yaklaşık 1,5 saat önce binada bir gürültü ile çatlaklar oluştuğu ve zemin katta atölyede çalışanların dışarıya çıktığı ancak bir süre sonra tekrar yapı içine girmiş oldukları,
- Binanın çökmesinden önce herhangi bir patlama olmadığı,
- Bina ıslak hacimleri içindeki fayans kaplamaların kabardığı ve taşıyıcı sistemlerde çatlakların bulunduğu,
- Yıkılan binanın yanında bulunan ve yapının çökmesi sırasında taşıyıcı sistemlerinde hasar oluşan 8 katlı, 18 daireli bir apartmanın da mühürlenerek boşaltıldığı, gece saatlerinden sonra aynı bölgede aynı gerekçe ile toplam 7 yapının daha boşaltıldığı,
- Ayrıca göçük üzerinde yapılan ilk gözlemler sonucu, 1999 Marmara Depreminde bütün göçen binalarda rastlanılan betonarme detay, sistem ve malzeme hatalarının (etriye sıklığı, beton ve inşaat demiri kalitesi ve buna bağlı korozyon vb.) bulunduğu ve binanın düşey taşıyıcı sisteminin taşıma kapasiteni yitirdiği tespit edilmiştir.

Bir diğer tespit ise, yapının çökmesinden hemen sonra afet yönetiminin yetersiz olmasıdır. Zira alan içinde yaşanan kargaşa ve yaratılan panik, kurumlar arası diyalog ve disiplinin olmaması, bölgedeki ana ulaşım yollarında uzun süre akıcılığın sağlanamaması, çöken binanın hemen karşısında boş olan parsel ve yol genişliğinin yeterli olmasına rağmen kurtarma çalışmalarındaki düzenin ilk iki saatte gerekli şekilde yapılamadığı gibi hususlar afet yönetiminin yetersizliğini açıkça göstermektedir. Facia sonrası yaşananlar, 1999 Marmara depreminin üzerinden geçen 20 yıla rağmen afet yönetimi konusunda hiçbir gelişme gösterilmemiş olduğunu kanıtlamaktadır.

Sonuç olarak; Bu acı olay özellikle seçim zamanları çıkan kaçak yapılaşmayı teşvik eden imar affi politikalarının sonuçlarını ortaya koymaktadır. İmar affıyla, "ülkedeki tüm yapıların fen ve sağlık şartlarına uygun olması devletin yükümlülüğü altındadır ve bu yükümlülük devredilemez" hükmü, Anayasaya ve diğer kanunlara aykırı olarak yapı maliklerine devredilebilmiştir. İmar affi politikası bu seçim döneminde de 'imar barışı' olarak af yasalarında rastlanmayan ölçüde geniş bir kapsamı içererek gündeme gelmiştir. Kartal Faciasına konu olan yapının imar affından yararlanması için başvuru yapıldığı bilinmektedir.

Bu bağlamada;

1. Yapının 1992 yılında 5 katlı olarak yapı ruhsatına sahip olduğu ve son 3 katın ruhsatsız olarak inşa edildiği bilinmektedir. Ruhsatsız inşaatın sorumluları; yapanlar, göz yumanlar, gerekli denetimi yapmayanlar araştırılacak mı?
2. Kartal'da çöken bina gibi İstanbul'da imar affından yararlanan kaç bina bulunmaktadır?
3. Para toplama gayesi ile yapılan "imar barışı"na "denetim" eşlik etmekte midir?
4. Kaçak yapılaşmayı teşvik eden imar affi politikalarının sonuçlarının sorumluluğunu hangi kurum üstlenecektir?
5. Kartal'da yaşanan yıkımda sorumluluğu olan herhangi biri/kurum hakkında soruşturma yapılacaktır mı?
6. Bir bina yıkımında trafiğin kilitlenmesi, yaratılan kaos, kurtarma çalışmalarındaki eksiklik ne göstermektedir? Yapının çökmesinden hemen sonra afet yönetiminin yetersizliğinde sorumluluğu olan herhangi bir kurum hesap verecek mi?
7. Her gün "deprem" beklentisi haberleri yapılan İstanbul için gerçek bir afet yönetimi" planı var mıdır?
8. İstanbul'un deprem toplanma alanlarına ne oldu? İktidar tarafından 450 orta büyüklükte toplanma alanının 270 tanesi neden ve hangi yasal gerekçe ile AVM ve lüks konut projelerine ayrıldı? Herhangi bir deprem anında halkın nerelerde toplanması planlanmaktadır?